

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการชุมชน ภายในเขตเทศบาลเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 330 คน (เทศบาลเมืองมหาสารคาม. 2548)

1.2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คำนวณจากประชากรที่เป็นคณะกรรมการชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 330 คน ตามสูตรของ Taro Yamane ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 คน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิด ร้อยละ .05

$$\text{แทนค่าในสูตรได้ดังนี้} \quad n = \frac{330}{1 + 330 \times .05^2} = 181 \text{ คน}$$

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากัน คือ คณะกรรมการชุมชน ชุมชนละ 7 คน ทุกชุมชน ผู้วิจัยจึงเพิ่มกลุ่มตัวอย่างเป็น 210 คน โดยแยกได้ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ลำดับที่	ชื่อชุมชน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ลำดับที่	ชื่อชุมชน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	ตักสิลา	11	7	16.	นาควิชัย 1	11	7
2	ศรีสวัสดิ์ 1	11	7	17.	นาควิชัย 2	11	7
3.	ศรีสวัสดิ์ 2	11	7	18	นาควิชัย 3	11	7
4.	ศรีสวัสดิ์ 3	11	7	19	มหาชัย	11	7
5.	ปัจฉิมทัศน์ 1	11	7	20.	โพธิ์ศรี 1	11	7
6.	ปัจฉิมทัศน์ 2	11	7	21.	โพธิ์ศรี 1	11	7
7.	รัษฎา 1	11	7	22.	อภิสิทธิ์ 1	11	7
8.	รัษฎา 2	11	7	23.	อภิสิทธิ์ 2	11	7
9.	รัษฎา 3	11	7	24.	อุทัยทิศ 1	11	7
10.	รัษฎา 4	11	7	25.	อุทัยทิศ 2	11	7
11.	สามัคคี 1	11	7	26.	อุทัยทิศ 3	11	7
12.	สามัคคี 2	11	7	27.	อุทัยทิศ 4	11	7
13.	ศรีมหาสารคาม	11	7	28.	ส่องเหนือ	11	7
14.	เครือข่าย 1	11	7	29.	ส่องใต้	11	7
15.	เครือข่าย 2	11	7	30.	บ้านแมด	11	7
	รวม	165	105		รวม	165	105
รวมทั้งสิ้น						330	210

1.3 วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) และแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการเขียนชื่อของคณะกรรมการชุมชนทั้งหมดแต่ละชุมชนลงในกล่องแต่ละกล่อง แล้วหยิบทีละรายชื่อของแต่ละกล่อง จดบันทึกไว้ แล้วนำสลากกลับไว้ในกล่องใหม่ ทำอย่างนี้จนครบจำนวนตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง คือ ชุมชนละ 7 คน รวมทั้งสิ้น 210 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยใช้รูปแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้รูปแบบสอบถามและคำถามเป็นมาตรวัดแบบประมาณค่า (rating scales) ของ ลิเคิร์ต (Likert) โดยมี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 45)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล

2.2.2 สร้างแบบสอบถามและนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ แก้ไขเสนอแนะ และปรับปรุง

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณาและทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา การวัดผลและประเมินผล และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC)

ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่

1) นางสาวปรีดา ธิรศิลาเวทย์ วุฒิ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5 กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) นายอมร มะลาศรี วุฒิ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวัดผลประเมินผล ตำแหน่ง อาจารย์ 2 ระดับ 7 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

3) นางปราณี จงจอหอ วุฒิ การศึกษามัธยมศึกษา สาขาวิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย กองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ของผู้เชี่ยวชาญ โดยนำแบบสอบถามข้อที่มีค่าเฉลี่ย IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (รังสรรค์ สิงห์เลิศ. 2551 : 142) นำไปทดลอง (Try out) กับคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 40 คน

2.2.5 นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

2.2.6 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกเทศมนตรีและประธานคณะกรรมการชุมชนทุกชุมชน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปประสานงานกับนายกเทศมนตรีและประธานคณะกรรมการชุมชนทุกชุมชน ภายในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อขอเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงประธานชุมชนทั้ง 30 ชุมชน เพื่อขอความร่วมมือเป็นผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล และประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์

3.4 ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามกับประธานชุมชนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

4.1 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

4.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ลงรหัสตามแบบการลงรหัส

(Coding form)

4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อ ในแบบสอบถาม กำหนดไว้ 5 ระดับ ด้วยวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 93 - 95) ดังนี้

ระดับการดำเนินงานมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับการดำเนินงานมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับการดำเนินงานปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) และการแปลความหมาย ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (รังสรรค์ สิงหเลิศ. 2551 : 186)

ได้คะแนนค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ได้คะแนนค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
ได้คะแนนค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
ได้คะแนนค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
ได้คะแนนค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานตามหลักกรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญในการทดสอบที่ระดับ .05

5.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ใช้การแจกแจงความถี่ และพรรณนาความ